

Jaarverslag Gilde van Vrijwillige Molenaars 2015

Algemeen

Bestuur

Het bestuursjaar 2015 kenmerkte zich door het onverwacht aftreden van voorzitter Theun Vellinga, die in maart om gezondheidsredenen is gestopt. Een benoemingscommissie kreeg opdracht een nieuwe voorzitter te zoeken die in november zou kunnen aantreden. Vice-voorzitter Bas de Deugd heeft het voorzitterschap tot die tijd waargenomen.

Op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 4 april in het stoomgemaal Hertog Reijnout, nabij Nijkerk, waren circa negentig leden aanwezig.

Tijdens de buitengewone Algemene ledenvergadering (bALV) van 7 november in Amersfoort is Erik Kopp door de aanwezige leden gekozen als nieuwe voorzitter. Tijdens deze ledenvergadering is afscheid genomen van Bas de Deugd en Mark Dwarswaard.

Naast Erik Kopp, voorzitter, bestaat het bestuur uit: Tom Kreuning, secretaris, Karel Owendag, penningmeester, Ingrid Friesema, afdelingscoördinator en Drewe Schouten, algemene zaken. Er is een vacature ontstaan voor de functie opleidingscoördinator.

UNESCO

In november heeft Minister Bussemaker (OC&W) na het overnemen van het advies van de Raad van Cultuur, bekend gemaakt om uit de nationale inventarislijst van immaterieel cultureel erfgoed het ambacht van wind- en watermolenaar voor te dragen voor de 'Representatieve Lijst' van immaterieel erfgoed van UNESCO. De bekendmaking vond plaats tijdens een feestelijke gebeurtenis op krijtmolen D'Admiraal in Amsterdam. Hierbij waren ondermeer vertegenwoordigers van het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde (AKG), het Gild Fryske Mounders (GFM), de Vereniging De Hollandsche Molen (DHM) en het centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (VIE) aanwezig.

Voor deze voordracht is een nominatiedossier nodig. Dit dossier wordt samengesteld door het VIE met inbreng van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM), GFM, AKG en de DHM. Tevens moeten er 10 foto's en een film van maximaal 10 minuten in het dossier. Het nominatiedossier inclusief de film en de foto's moeten voor 31 maart 2016 in het bezit zijn van de organisatie UNESCO, waarna een besluit over de nominatie eind 2017 te verwachten is.

Toekomstvisie “Malen op de wind van morgen”

Het bestuur heeft tijdens de buitengewone ALV van 7 november besloten de toekomstvisie “Malen op de wind van morgen 2012 - 2020” te actualiseren. Dit zal gebeuren met input van de afdelingen en bespreking tijdens de ALV.

De Evert Smit Biotoopprijs

Op de ALV in april is de Evert Smit Biotoopprijs van het GVM uitgereikt aan Hans de Mars. In samenwerking met de DHM gaat Het Gilde door met de uitreiking van de prijs. Hans de Mars heeft onderzoek verricht naar de watermolenlandschappen van enkele Limburgse watermolens. Hij heeft daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennis van de biotoop voor watermolens. De prijs, een geldbedrag van 500 euro wordt door Hans besteed aan de

Frankenhofmolen (ook wel aangeduid als Volmolen) bij Vaals-Holset welke eigendom is van het Limburgs Landschap. Deze stichting heeft zich de afgelopen jaren ingespannen om deze watermolenruïne weer helemaal tiptop te restaureren inclusief haar naaste omgeving.

Archief

Het archief van de vereniging wat bij verschillende personen thuis stond is ondergebracht in een opslagbox in Alkmaar. Het archief is goed op orde en de sleutels van de box zijn in het bezit van het dagelijks bestuur.

Samenwerking

Het GVM heeft samengewerkt met DHM voor het project Molentoeekomst 2025 en was aanwezig tijdens het Molentoeekomstcongres in Utrecht. Tevens zijn besprekingen met DHM gaande om tot een nieuw standaard molenaarscontract te komen. Dit wordt in 2016 verder uitgewerkt.

Het GVM heeft een overeenkomst gesloten met de Rijnlandse Molenstichting (afdeling ZH) betreffende de (gedeeltelijke) gelijkstelling van de opleiding die de RMs zelf geeft. De RMs stelt waar praktisch mogelijk haar molens ter beschikking voor de opleiding van het GVM en voor het laten plaatsvinden van examens. Met het Gild Fryske Mounders is een soortgelijke overeenkomst in voorbereiding.

Financieel

Inkomsten

De inkomsten van de vereniging bedroegen € 114.547 (2014 : € 111.411).
De inkomsten uit contributie groeiden, vanwege de groei in het aantal leden.
De verzekeringspremie-inkomsten daalden, omdat de premie omlaag is gegaan.

Uitgaven

De uitgaven van de vereniging bedroegen € 101.899 (2014 : € 96.587)
Er is weer wat meer geïnvesteerd in de opleiding en in het contact met en tussen leden.

Saldo

Er resteert een positief saldo van € 12.647 . Voorgesteld wordt, dit saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Personeel

Op 31 december 2015 heeft het Gilde 2293 (2014: 2235) leden. Deze leden zijn verdeeld in 1378 (2014: 1316) geslaagde molenaars, 790 (2014: 803) molenaars in opleiding en 125 (2014: 117) leden in andere categorieën.

Ledenadministratie

In 2015 is het ledenaantal gegroeid van 2235 op 1 januari tot 2293 op 31 december, een toename van 58. Het aantal verwerkte aanmeldingen bedroeg 170 en er werden 128 leden uitgeschreven, waarvan 48 wegens het niet betalen van de contributie.
De ledenadministratie is sinds 2005 in handen van Frans Tullemans.

Ledenbestand GVM		2015	+/-	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Geslaagde leden	windmolen	1316	+61	1255	1201	1163	1123	1102	1047	1017	997
	watermolen	62	+1	61	58	54	48	47	45	42	37
Leden in opleiding	windmolen	741	-9	750	747	749	778	795	759	764	746
	watermolen	49	-4	53	52	51	52	47	42	47	51
Donateurs		41	+6	35	33	33	42	42	41	38	37
Speciaal donateurs		51	-7	58	63	69	82	83	78	77	81
Jeugdleden		23	+6	17							
Molengids		15	+2	13							
Instructeur-vakmolenaar		14	-1	15	16	18	19	18	21	20	22
Buitengewone leden		33	+2	31	31	31	31	31	31	34	34
Ereleden		7	-	7	7	6	7	7	7	7	7

Opleidingen

Opleidingsraad

In 2015 is de opleidingsraad eenmaal bijeen gekomen. Onderwerpen als de basiscursus, veiligheid, exameneisen, en het handboek werden besproken. Er werd ook gediscussieerd over wat te doen met leerlingen met een lichamelijke en/of geestelijke beperking.

Herziening handboek

De herziening van de basisopleiding is, nadat het al een aantal jaren om meerdere redenen stil lag, voortvarend opgepakt door Patrick van Kessel en Kees Kammeraat. In 2015 zijn verschillende zetduivels eruit gehaald. Een meer inhoudelijke herziening vindt in 2016 plaats. De verwachting is dat de eerste herziene hoofdstukken in de zomer van 2016 gereed komen.

Extra scholing

In april 2015 is er op initiatief van de afdelingen Utrecht en Zuid-Holland een cursus over het

weer georganiseerd over zes avonden. Deze cursus was voor iedereen van het Gilde toegankelijk en bleek zo'n succes dat de cursus navolging krijgt in 2016. De cursus is gefinancierd door het landelijk bestuur.

Molengidsen

De opleiding bij het Gilde tot instructeur molengids is gestopt. Er bleek te weinig belangstelling voor deze instructeurstaak. Bovendien beschikken diverse Erfgoedhuizen van de Provincies over een opleiding tot molengids voor rondleidingen. Het Gilde ondersteunt deze opleidingen.

Exameneisen

Vijf jaar na de invoering zijn de exameneisen geëvalueerd. De evaluatiecommissie bestond uit Hub van Erve (DHM), Dirk-Jan Abelskamp en Jan Wieffer beiden namens de Examencommissie, Patrick van Kessel en Mark Dwarswaard beiden namens het GVM. De nieuwe exameneisen zijn in 2015 goedgekeurd en staan op de website van DHM. Een belangrijke eis is toegevoegd: Wie niet onder alle omstandigheden een molen kan bedienen, kan geen examen doen.

Ook de doelstellingen van de watermolenopleiding, waarin de exameneisen zijn gevat, zijn al voor een groot deel herzien en hervormd in de manier zoals de exameneisen voor windmolens vormgegeven zijn. Omdat dit grotere wijzigingen zijn heeft dit nog wat tijd nodig.

Opleiding Watermolenaars

De werkgroep voor het vernieuwen van het handboek voor de Opleiding Watermolenaar heeft een nieuw Handboek opgeleverd. De beide werkgroepleden Jan Wieffer en Jo Meessen hebben te kennen door te willen gaan met het verbeteren van de lesstof.

Houtzagersgilde

Er is met het houtzagersgilde overleg gepleegd over een plan van aanpak. Er is een zaagmaanual in voorbereiding, Aangezien de secretaris/penningmeester is afgetreden heeft het hoofdbestuur aangeboden om ondersteuning te bieden.

Geslaagden

In 2015 zijn er 90 kandidaten opgegaan voor het examen. Hiervan slaagden 82 kandidaten voor het examen windmolenaar en 1 kandidaat slaagde voor het examen watermolenaar. Een slagingspercentage van 92,2 %.

Communicatie en PR

Social media en website

De sociale media en de website zijn volledig ingezet als een bericht snel het land in moet. De Facebookpagina van het Gilde heeft meer dan 600 volgers en elke dag komen er meer bij. In 2015 is onze website 12706 keer bezocht waarvan 9469 keer op een mobiel apparaat. Verder is Facebook een aantal keren gebruikt om terugkoppeling te geven over veiligheidsincidenten die hebben plaatsgevonden.

Gildeartikelen

Om de zichtbaarheid en de naamsbekendheid te verhogen is er een kledinglijn gestart bestaande uit bodywarmers, fleecedassen en fleecedassen met het gildelogo. Ook is er een officiële gildevlag. Deze artikelen zijn via de webwinkel te bestellen.

Gildebrief

De Gildebrieff is vier keer uitgegeven. De redactie bestaat uit Tom Kreuning, hoofdredacteur, Mark Dwarswaard, eindredacteur en Barend Zinkweg, tekstredacteur. De redactie krijgt verder hulp van een aantal correspondenten in het land en een aantal leden die regelmatig artikelen aanleveren. Hoewel de artikelen en de leesbaarheid is verbeterd, blijft het de vraag hoeveel leden nu werkelijk de Gildebrieff lezen. De Gildebrieff is ook via de website te lezen. Het hoofdbestuur gebruikte de Gildebrieff ook om bestuurszaken aan de leden kenbaar te maken. Het betrof dan ondermeer de verslagen van de Algemene Ledenvergaderingen, het jaarverslag en het verslag van de Opleidingsraad

Veiligheid

In de zomer is de veiligheidscoördinator Erik Kateman tussentijds afgetreden. Karel Ouendag heeft die taak tijdelijk waargenomen. Vanaf november is Rienk Oldenkamp de nieuwe veiligheidscoördinator. Die overigens alweer in januari 2016 is afgetreden.

Incidenten en ongevallen.

Er hebben zich in 2015 voor zover bekend in de molenwereld drie ongevallen voorgedaan waarbij hulpdiensten zijn ingeschakeld. Geen van deze ongevallen is gemeld via het incidentenregistratiesysteem. Het aantal gemelde veiligheidsincidenten is gering. Waar zinvol zijn leermomenten teruggekoppeld. Door elkaar te vertellen over (bijna) ongevallen kunnen we elkaar leren om met dit soort gevallen om te gaan en/of ze te voorkomen.

Werkgroep Veiligheid

De werkgroep veiligheid, is tweemaal bijeen geweest. Het samenwerkingsverband met het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde, het Gild Fryske Mounders, Vereniging De Hollandsche molen, het Gilde en de onafhankelijke veiligheidsdeskundige Hay Janssen, streven ernaar om onveilige situaties voor personen en materieel zoveel mogelijk te beperken. De re-validatie van de RI&E is in 2015 in de werkgroep tot stand gekomen.

Ondersteunende diensten

Belangenbehartiging

Een onderdeel van de visie van het GVM is dat belangenbehartiging op groepsniveau verder uitgewerkt moet worden en dat de resultaten/informatie beschikbaar moet(en) komen. Een klein werkgroepje heeft informatie verzameld over communicatie, tips hoe om te gaan met elkaar/moleneigenaren en overige informatie van (mogelijk) belang voor vrijwilligers. Deze informatie staat op de GVM-website.

Bliksemafleidercontrole

De dienst Bliksemafleidercontrole heeft 77 controles uitgevoerd. Een stijging van vier ten opzichte van 2014. De dienst loopt tegen de grens aan van wat praktisch haalbaar is. De controles hebben zin gehad, er zijn veel tekortkomingen geconstateerd. Bij molens die regelmatig voor een controle worden aangemeld blijkt de ernst van de tekortkomingen sterk afgenomen. Na het afscheid van controleur Ton van der Heiden is zijn plaats ingenomen door André Can-

rinus, die na een korte inwerkperiode volop heeft meegedraaid. Onder de uitgevoerde controles heeft controleur Leo van Someren er dit jaar één in Duitsland uitgevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat de dienst zich heeft moeten verdiepen in de Europese norm voor Bliksembeveiliging. De molenbrand in Terwolde van molen De Ooievaar was voor Omroep Gelderland aanleiding voor een verzoek om opnames te mogen maken van een bliksemafleidercontrole.

Tom Kreuning

Oudorp NH, januari 2016